

ภาพอนาคตเศรษฐกิจโลกในปี 2020

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อารังชัย หนุณภักดิ์

สถาบัน Center for Strategic and International Studies (CSIS) ซึ่งเป็น Think Tank ของสหรัฐฯ ได้อธิบายถึง “ภาพอนาคตเศรษฐกิจโลกในปี 2020” สรุปได้ดังนี้

ภาพอนาคตเศรษฐกิจโลกในปี 2020 มีประเด็นดังนี้ (1) **การค้า** : ในเดือน ธ.ค.2019 เป็นเดือนที่มีความวุ่นวายในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ทั้ง “สนธิสัญญาสหรัฐฯ-เม็กซิโก-แคนาดา (USMCA)”

และ “ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP)” กับ 15 ชาติในเอเชีย สหรัฐฯ บรรลุความสำเร็จในข้อตกลงการค้าใน “ช่วงแรก” กับยักษ์ใหญ่ทางเศรษฐกิจลำดับสอง

และสามของโลก คือ จีนและญี่ปุ่น นำมาสู่การลดความผันผวนของเศรษฐกิจโลก แต่ในปี 2020 จะยังคงเต็มไปด้วยเรื่องน่าตกใจ คำถามหนึ่งคือความชัดเจนในการหารือในรายละเอียดข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ-จีน จะเป็นไปอย่างไร แต่ที่แน่นอน คือ สหรัฐฯ จะบังคับใช้กลไกที่มีเพื่อจำกัดความผันผวนหากจีนละเมิดข้อตกลง ขณะที่ “องค์การการค้าโลก (WTO)” จะประสบวิกฤตจากการปฏิเสธของ สหรัฐฯ ในการรับรองประเทศสมาชิกใหม่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดข้อถกเถียงในการประชุมรัฐมนตรีพาณิชย์ ที่คาซัคสถานในปีหน้า สำหรับ “ช่วงที่สอง” ในข้อตกลงกับทั้งจีนและญี่ปุ่น จะยังเป็นเรื่องท้าทาย เนื่องจากยังคงต้องรอความชัดเจนจากนโยบายของ ปธน.สหรัฐฯ

ท่านใหม่ในต้นปี 2021 (2) **การแข่งขันทางเทคโนโลยี** : เทคโนโลยีจะยังคงเป็นเรื่องสำคัญไปอีกหลายปี คำถาม คือ เทคโนโลยีอะไรเป็นตัวกำหนดอนาคต รัฐจะแสดงบทบาทอะไรในการเร่งให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีนั้น และสหรัฐฯ จะทำอย่างไรในการสร้างการมีส่วนร่วมกับพันธมิตรและคู่แข่ง การแข่งขันนี้จะยังดำเนินต่อไประหว่างสหรัฐฯ-จีน นอกจากนี้ยังมีสหภาพยุโรปที่ได้เรียกร้องถึง “อธิปไตยทางเทคโนโลยี” ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับ “เทคโนโลยีวิกฤต” ดังนั้นสหรัฐฯ จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ในการรับมือกับนานาประเทศ ในด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ และความเชื่อร่วมกัน เช่น การสร้างมาตรฐานจริยธรรมในเทคโนโลยีใหม่ที่สำคัญ (3) **สกุลเงินดิจิทัล** : เป็นที่ทราบกันว่าจีนจะประกาศใช้สกุลเงินดิจิทัลในปี 2020 ซึ่ง จีนได้มีโครงการนำร่องชื่อว่า “Digital Currency Electronic Payment (DCEP)” ในปี 2014 นั้นหมายถึง จีน ได้เตรียมความพร้อมมาระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งจีนมั่นใจว่าสกุลเงินหยวนแบบ ดิจิทัล จะเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งยังเป็นต้นแบบให้กับอีกหลายประเทศ และอาจส่งคนลอนสกุลเงินหลักของโลกนั่นคือดอลลาร์สหรัฐฯ หากสกุลเงินดิจิทัลอย่างหยวนและสกุลเงินอื่นได้รับความนิยม

นอกจากนี้ (4) **สถาปัตยกรรมด้านเศรษฐกิจโดยจีน** : อย่างเช่น “แนวริเริ่มแถบและเส้นทาง (BRI)” ที่ในปี 2020 น่าจะมีการชะลอตัวลงเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเงินทุนสนับสนุน การไม่เผชิญความเสี่ยงและประเทศคู่สัญญาต่างลังเลที่จะก่อหนี้เพิ่มกับจีน ดังนั้นจีนจะใช้แนวทางใน “การสร้างความเป็นพหุภาคี (Multilateralism)” โดยใช้ “ศูนย์ประสานความร่วมมือพหุภาคี” และ จีนจะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลของตนเอง ดังเช่นที่หัวเหว่ย กำลังทำตลาดอยู่ในหลายประเทศ ซึ่งจะช่วยพัฒนาให้ BRI เข้าถึงตลาดเดิมและตลาดเกิดใหม่ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ (5) **ธรรมาภิบาลของเศรษฐกิจโลก** : “การประชุมกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลก (G7 Summit)” ที่รับรู้กันว่าเป็นเวทีในการกำหนดธรรมาภิบาลของเศรษฐกิจโลก ซึ่งจัดขึ้นที่สหรัฐฯ ช่วงกลางเดือนมิถุนายน ปี 2020 ประเด็นสำคัญที่คาดว่าจะถูกหยิบยกขึ้นมาหารือ เช่น ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ปัญหานิวเคลียร์ที่อิหร่าน และเกาหลีเหนือ ตลอดจนความท้าทายจากบทบาทที่ก้าวร้าวของจีน ซึ่งการประชุมดังกล่าวอาจเป็นการสร้างข้อได้เปรียบให้กับ ปธน.ทรัมป์ในการปรับภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ

ในการเป็นผู้นำโลก ก่อนการเลือกตั้ง ปธน.สหรัฐฯ เพียงหนึ่งเดือน นอกจากนี้การประชุม G20 ซึ่งถือเป็นร้อยละ 80 ของเศรษฐกิจโลก โดยจัดขึ้นที่ซาอุดีอาระเบีย เป็นเจ้าภาพ จะเป็นเวทีที่ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือระหว่างประเทศของเจ้าชาย Mohammed Bin Salman กลับคืนมาจากการกระทำของพระองค์ ในกรณีการสังหารนาย Jamal Khashoggi หรือบทบาทของซาอุฯ ในสงครามในเยเมน ซึ่งหากวิกฤตเศรษฐกิจโลกได้ปะทุขึ้นในปี 2020 ไม่ว่าจะจากความขัดแย้งทางการค้า หรือวิกฤตทางการเงินในจีน หรือละตินอเมริกาจะเป็นโอกาสให้ G20 แสดงบทบาทในการกอบกู้เศรษฐกิจโลกไว้

CSIS สรุปว่านี่คือประเด็นที่น่าสนใจสำหรับเศรษฐกิจโลกในปี 2020 ซึ่งมีทั้ง “สิ่งที่เรารู้ว่าเรารู้ (Known Knows)” และ “สิ่งที่เรารู้ว่าเราไม่รู้ (Known Unknowns)” จึงเป็นทั้งคำถามและสัญญาณเตือนให้เตรียมพร้อมในการรับมือ

สำหรับประเทศไทย ควรเสริมสร้างความพร้อมของประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง รวมถึงแสวงหาและเสริมสร้างความสัมพันธ์หุ้นส่วนกับนานาประเทศทั้งในและนอกภูมิภาคอาเซียน ผ่านการมองภาพอนาคตร่วมกัน สำหรับกองทัพไทย ควรเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันประเทศ ตลอดจนมองภาพอนาคตภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศและภูมิภาค เพื่อเตรียมการรับมือต่อไป

ที่มา : <https://www.csis.org/analysis/2020-foresight-whats-ahead-global-economics>